

Over het Actieplan Groei op het Spoor

Het kabinet Balkenende IV had als ambitie om het gebruik van de trein te laten toenemen, door het reizen met de trein voor meer mensen meer aantrekkelijk te maken. Hiervoor is in 2007 het Actieplan 'Groeï op het spoor' opgesteld. Het Actieplan bestaat uit een groot aantal concrete maatregelen die eraan bijdragen dat mensen snel, comfortabel en betrouwbaar van deur tot deur komen. Het gaat om maatregelen op het gebied van voor- en natransport, informatievoorziening aan reizigers, treinaanbod, kennismakings- en kaartacties en mobiliteitsspreiding. De maatregelen zijn de afgelopen jaren door het Ministerie van IenM, NS, ProRail en andere (overheids)organisaties in gezamenlijkheid gefinancierd en uitgevoerd.

Treinaanbod vergroten en verbeteren

Treinaanbod

Waarom?

Het stimuleren van een (nog) groter en beter treinaanbod was één van de ambities van het Actieplan. Vervoerders zijn – waar dat vanuit het oogpunt van veiligheid en beschikbaarheid kan – gestimuleerd om hun treinaanbod structureel verder uit te breiden of andere maatregelen te treffen die extra treinaanbod mogelijk maken. Daarnaast is ook ingezet op het verbeteren van de treinkwaliteit door het realiseren van internet in de trein. Het verbeteren van kwaliteit kan leiden tot meer klanttevredenheid, een beter imago en meer reizigers.

Hoe?

Treinaanbod

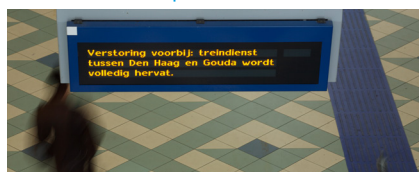
Met verschillende decentrale overheden en NS is gekeken of uitbreiding van treinaanbod gerealiseerd kon worden. Het ging daarbij om trajecten waarop die extra treinen op dat moment nog niet reden of met een lagere frequentie reden, maar waarvoor de verwachting was dat in de nabije toekomst wel voldoende vraag zou zijn om die frequentieverhoging een structureel karakter te geven. Belangrijk uitgangspunt was om met extra treinen een kwaliteitsverbetering voor de reiziger te realiseren. Doel van het Actieplan was om deze extra treinen een financieringsimpuls te geven, waarna deze diensten op eigen kracht konden worden voortgezet.

Treinkwaliteit

Een belangrijke behoefte van treinreizigers is de mogelijkheid om

Voor- en natransport

Informatievoorziening

Treinaanbod

Kaartjes en kennismaken

Spreiding van mobiliteit

in de trein toegang te hebben tot internet. Internet onderweg maakt de trein nog aantrekkelijker voor veel reizigers. IenM heeft daarom in 2009 een subsidieregeling opgesteld op basis waarvan spoorvervoerders subsidie konden aanvragen voor het realiseren en gratis aanbieden van internet in de trein. NS en Arriva hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Resultaten

Treinaanbod

Met NS werd afgesproken om in 2009, 2010, 2011 en in 2012 op zon- en feestdagen extra treinen te laten rijden op de trajecten Eindhoven-Deurne en Amsterdam-Lelystad en om extra treinen te laten rijden tussen Lelystad, Amsterdam Zuid en Schiphol (ILAS) op werkdagen en zaterdag in 2010, 2011 en 2012.

Daarnaast heeft het ministerie van IenM budget beschikbaar gesteld voor de realisatie van extra treindiensten door decentrale overheden op de volgende trajecten - Apeldoorn-Almelo-Enschede (Regio Twente); - Arnhem-Doetinchem (Stadsregio Arnhem-Nijmegen); - Leeuwarden-Groningen (Provincies Friesland en Groningen); - Groningen-Zuidbroek (Provincie Groningen). Hieronder staan alle extra treindiensten in een overzicht:

Eindhoven - Deurne (zon- en feestdagen)	Periode 2009 t/m 2012
Amsterdam - Lelystad (zon- en feestdagen)	Periode 2009 t/m 2012
Lelystad - Schiphol	Periode 2010 t/m 2012
Arnhem - Doetinchem (werkdagen)	Periode 2010 t/m 2012
Leeuwarden - Groningen	Periode 2010 t/m 2012
Groningen - Zuidbroek	Periode 2010 t/m 2012
Apeldoorn - Almelo - Enschede	Periode 2010 t/m 2012
Groningen - Roodschool	Periode 2011 t/m 2012
Zuidhorn - Groningen	Periode 2011 t/m 2012
Groningen - Leeuwarden	Periode 2011 t/m 2012
Arnhem - Doetinchem (zaterdag)	Periode 2011 t/m 2012

Op basis van de extra gemaakte reizigerskilometers op deze trajecten hebben vervoerders en regionale overheden afgewogen of het zinvol is om de uitbreiding van genoemde treindiensten structureel te maken. Voor de extra treindiensten op het hoofdrailnet (NS) tussen Eindhoven en Deurne en tussen Amsterdam en Lelystad gold dat deze niet voldoende extra reizigerskilometers hebben opgeleverd om de uitbreidingen structureel te maken. De uitbreiding van de intercity Lelystad - Schiphol is wel structureel geworden. Met de opening van de Hanzelijn (Lelystad - Zwolle) zijn de intercity's tussen Schiphol en Lelystad onderdeel geworden van de doorgaande trein Den Haag - Schiphol - Zwolle - Groningen / Leeuwarden. Omdat de intercity over de Hanzelijn een structurele lange afstandsverbinding is, wordt deze door NS ook op zondagen geboden.

Voor de uitbreidingen op de regionale trajecten geldt dat ze

allemaal zijn voortgezet¹, dus ook zonder de financiële bijdrage uit het Actieplan. Het aantal gerealiseerde reizigerskilometers bleef in sommige gevallen weliswaar achter ten opzichte van de ambities, maar in die gevallen vormde de kwaliteitsverbetering voor de reiziger voldoende aanleiding voor de regionale overheden en vervoerders om de uitbreidingen ook na het Actieplan in de dienstregeling voort te zetten.

Treinkwaliteit

NS en Arriva hebben van het ministerie van IenM een subsidie ontvangen voor de realisatie van internet in de trein. Daarnaast hebben de vervoerders zelf ook geïnvesteerd om het internet in de trein mogelijk te maken.

- Vanaf 2010 rijden de eerste NS intercity's die voorzien zijn van gratis internet. Inmiddels zijn (op 2 na) alle 365 intercity's uitgerust met gratis internet. De laatste twee treinstellen worden begin 2014 voorzien van internet. [Internet blijkt populair onder reizigers. In februari 2013 waren er meer dan 1,8 miljoen internetsessies en werd er maandelijks meer dan 20 Terabyte aan data verwerkt.](#) In januari 2014 waren er al meer dan 3,3 miljoen internetsessies en werd er maandelijks meer dan 43 Terabyte aan data verwerkt.
- Arriva heeft inmiddels internet gerealiseerd in alle treinen op de treindienst Dordrecht - Geldermalsen en in alle 51 treinen die in het Noorden rijden. In 2013 bleek dat ruim 45% van de treinreizigers 1 tot 3 keer per week van het internet gebruik maakten.
- De rijkssubsidie is eind 2013 ten einde gekomen. Voor NS en Arriva betekent dit dat zij sindsdien zelf afwegen of ze internet in de trein gratis kunnen blijven aanbieden en of ze dit gratis doen. Syntus en Connexion bieden inmiddels overigens ook in een gedeelte van de treinen gratis internet aan.

Bijlagen:

- Persbericht Proef internet in de trein: <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2009/02/09/proef-voor-meer-veiligheid-en-internet-in-de-trein.html>

¹ De extra treindienst tussen Groningen en Leeuwarden is grotendeels voortgezet, met uitzondering van de laatste trein op maandag t/m zondag en de eerste trein op zaterdag- en zondagochtend.

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Postbus 20901 | 2500 EX Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ienm

Februari 2014 | V72-622460